



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Milenou Hrdličkovou v právní věci

žalobce:

██████████, narozen ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Bauerem
sídlem Jinonická 804/80, 158 00 Praha 5

proti

žalovanému:

Zemědělské družstvo Lukavec, IČO 00111473
sídlem Čechtická 297, 394 26 Lukavec
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Dolečkem
sídlem Na Strži 2102/61a, Krč, 140 00 Praha 4

o žalobě na vydání zápisu z členské schůze žalovaného

takto:

- I. Návrh žalobce**, aby soud žalovanému uložil povinnost ve lhůtě do tří dnů od právní moci rozsudku vydat mu zápis jednání jeho členské schůze ze dne 1. 12. 2022 a veškeré jeho nedílné přílohy, včetně prezenční listiny bez jakéhokoliv omezení, co do rozsahu a obsahu, **se zamítá.**
- II. Žalobce je povinen** žalovanému na náhradu nákladů řízení zaplatit částku 16 049 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozhodnutí k rukám jeho právního zástupce JUDr. Martina Dolečka, advokáta se sídlem AK v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobce se v řízení před soudem proti žalovanému domáhal ve výroku specifikovaného rozhodnutí s odůvodněním, že je členem žalovaného a 1.12.2022 se zúčastnil členské schůze žalovaného. Žalovaný mu však upírá právo na vydání zápisu z této členské schůze ve verzi zákonem předpokládané, když mu nebyly vydány nedílné přílohy, konkrétně pak prezenční listina z této valné hromady, která mu byla vydána se začerněným textem. Žalobce při uplatnění nároku odkazoval na svůj zákonný nárok vyplývající z ustanovení § 659, odst.1 ZOK a § 634 odst. 2 ZOK, dále odkazoval na Stanovy družstva a tvrdil, že jeho názor je podpořen i stanoviskem Úřadu pro ochranu osobních údajů, byť se úřad primárně vyjadřuje k akciovým společnostem.
2. Žalobce na podporu tvrzení v žalobě uvedených soudu předložil předžalobní výzvu ze dne 10.1.2023 a doklad o tom, že prezenční listina členů na členské schůzi konané 1.12.2022 mu byla doručena se začerněnými údaji na této listině.
3. Nesporným zůstalo, že žalobce [REDAKCE] je členem žalovaného, tedy obchodního družstva, pak to, že 1.12.2022 se konala členská schůze žalovaného, na které žalobce byl přítomen.
4. Žalovaný se žalobě bránil. Navrhoval, aby žaloba byla v celém rozsahu zamítnuta, jednak tvrdíce, že žalobci zápis členské schůze již poskytl, a to včetně příloh a nepopíral údaj o tom, že listina přítomných byla z velké části začerněna. Obhajoval svůj postup s tím, že nárok na vydání této listiny (přítomných na členské schůzi) žalobci z tvrzených důvodů nesvědčí. Primárně se žalovaný snažil soudu přiblížit okolnosti sporu, které je podle jeho názoru třeba zařadit do kontextu událostí souvisejících s žalovaným jako zemědělským družstvem na jedné straně a žalobcem a s ním spolupracujícími osobami na straně druhé. Žalovaný v rámci své obrany uvedl, že je družstvem vzniklým v roce 1978 se zaměřením na zemědělskou výrobu, vlastní dobytek, hospodaří na polích ve vlastnictví družstva či propachtovaných. Družstvo má zhruba 200 fyzických osob bydlících v obci a nejbližším okolí, kteří jsou současně i zaměstnanci družstva. Družstvo je ekonomicky dlouhodobě stabilní, jeho kapitál vzrostl za posledních 20 let pětinašobně. Od konce roku 2022 je činnost družstva narušena, a to sérií kroků osob, které lze popsat jako nepřátelský nájezd s cílem zmocnit se podílu na rozhodování a zřejmě i majetku družstva. Podle názoru žalovaného tyto osoby se snaží o vstup do družstva, když k dosažení svých cílů tato skupina osob využívá členy družstva, kteří se nechají získat zdánlivě výhodnou finanční nabídkou a udělí uvedené skupině osob plnou moc k jednání ve vztahu k žalovanému. To je případ i žalobce. Smyslem žaloby není získání zápisu, ale získání seznamu členů za účelem adresně zacílit své finanční nabídky a zvýšit tak možnost směřující k ovládnutí žalovaného. Žalovaný se žalobě dále bránil s odkazem na ustanovení § 582 ZOK. S argumentací spočívající v tom, že právní předpisy je nutno vykládat ve všech souvislostech, nikoliv izolovaně a zcela účelově, jak to činí žalobce. Znění § 582 odst. 1 a 2 ZOK limitují poskytování jakýchkoliv údajů ze seznamu členů, a to i jako součást prezenční listiny. Žalobce by ve sporu mohl být úspěšný jen za situace, pokud doloží písemný souhlas všech příslušných členů žalovaného, jakožto družstva, o jejichž osobní údaje žádá či prokáže právní zájem na poskytnutí této prezenční listiny, jinak žalobci nemůže být vyhověno. Ve svých právních závěrech pak žalovaný odkázal na komentář k obchodním korporacím k § 659 (Komentář Wolters Kluwer-2020), ve kterém je výslovně uvedeno: „Restriktivní výklad ve vztahu k právu člena na vydání kopie zápisu a v tom smyslu i zápisu bez přílohy jejich členů, když jedině takový výklad může vést k vnitřně nerozpornému výkladu zákona“.
5. Žalobce se zásadně bránil tvrzením žalovaného souvisejícím s tzv. „vyprávěním příběhu“ o způsobu podnikání několika osob, které ostatně nejsou vůbec účastníky řízení a nesouvisí s meritem věci. Setrval na svém právním výkladu § 634 ve spojení s § 659 odstavce 1 ZOK. Polemizoval s tvrzenou absolutní provázaností těchto ustanovení s § 582 ZOK s názorem o nepoužitelnosti až obsolentnosti tohoto výkladu, když podle jeho názoru jde o dvě naprosto samostatná rozdílná práva, a to právo obecné, konstantně trvající spojené s právem člena na opis seznamu a nahlížení do seznamu a právo speciální spojené s konkrétní členskou schůzí a s právem

na vydání kopie zápisu členské schůze s jeho přílohami. Opakující pouze uplatnění nároku na zápis z členské schůze, včetně všech nedílných a zákonných příloh, nikoliv na opis seznamu členů, kdy nemusí prokazovat právní zájem ani souhlas dalších členů. Obecně však připomíná řízení vedené pod sp. zn. 31 Cm 19/2023, kde se domáhá vyslovení neplatnosti členské schůze z 1.12.2022, a tudíž má i faktický zájem na poskytnutí tohoto zápisu.

6. Rozhodnutí ve věci sp. zn. 31 Cm 19/2023–145 ze dne 26. června 2023 prokazuje zamítnutí návrhu navrhovatele [REDAKCE] za účasti ZD Lukavec o vyslovení neplatnosti usnesení členské schůze účastníka ze dne 1.12.2022 pod body, tak jak byly návrhem specifikovány, když toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím Vrchního soudu v Praze ze dne 2. května 2024, č. j. 9 Cmo 191/2023–176. V rámci odvolacího rozhodnutí je v bodě 33 rozhodnutí poznamenáno, že v rámci tohoto řízení o neplatnosti usnesení členské schůze nebylo lze řešit požadavky odvolatele (navrhovatele) na vydání k nahlédnutí dokladu družstva, konkrétně prezenční listiny.
7. Předložená výzva k plnění prokazuje, že žalobce před podáním žaloby vyzval žalovaného k plnění, vyzval ho k vydání zápisu členské schůze. Zápis mu byl vydán bez prezenční listiny.
8. Notářský zápis [REDAKCE], sepsaný 16. 12. 2022 prokazuje osvědčení o přijetí rozhodnutí členské schůze ze dne 1.12.2022 veřejnou listinou.
9. Platné stanovy žalovaného z roku 2014 prokazují, že přílohu zápisu členské schůze, která musí být k zápisu trvale připojena, tvoří pozvánka a seznam členů družstva obsahující podpisy členů či jejich zmocněnců, kteří byli přítomni na členské schůzi včetně plných mocí. Dále prokazují právo na vydání kopie zápisu o průběhu členské schůze, včetně příloh pro člena družstva (odstavec 5 a 8 článku XIII. Stanov). Žalovaný nerozporoval údaje ve svých stanovách poukazující na rok jejich přijetí (rok 2014) a následné změny zákona o obchodních korporacích, zejména změnu přijatou zákonem č. 163/2020.
10. Na základě shora provedeného dokazování, které soud považuje za úplné, lze uzavřít následující: 1.12.2022 se konala členská schůze žalovaného. Žalobce, jako člen žalovaného byl na této schůzi přítomen. Z členské schůze byl pořízen zápis včetně veřejné listiny osvědčující rozhodnutí členské schůze, když žalobci na jeho žádost byl zápis vydán i s přílohami, avšak prezenční listina byla vydána začerněná.
11. Podstatou tohoto sporu bylo posoudit, zda žalobce, pokud nárokuje zápis z jednání členské schůze, má nárok i na všechny přílohy se zápisem související, včetně prezenční listiny bez jakéhokoliv omezení, respektive seznamu členů družstva, neboť obsah těchto listin je shodný.
12. Spor o vydání zápisu z členské schůze je sporem předpokládaným v ustanovení § 9 odst. 2 písmeno f) o.s.ř. V prvním stupni je věcně příslušným k rozhodování krajský soud a s ohledem na obecný soud žalovaného místně příslušným soudem je soud podepsaný.
13. Po právní stránce soud posuzoval tento případ podle zákona č. 90/2012 Sb. v platném znění o obchodních společnostech a družstvech platný ke dni 1.12.2022. Podle tohoto zákona a jeho § 659, ten, kdo svolal členskou schůzi, pořídí o jejím průběhu zápis do 15 dnů ode dne konání členské schůze. Každý člen má právo na vydání kopie zápisu; určují-li tak stanovy, uhradí družstvu účelně vynaložené náklady spojené s jejím pořízením. Zápis podepíše ten, kdo členskou schůzi svolal a pokud jej sepsala jiná osoba, pak tento zápis podepíše i ona. Podle § 634 stejného zákona zápis obsahuje údaj o datu, místě a programu jednání orgánu, přijatá usnesení, výsledky hlasování a námítky členů. Podle § 634 odst. 2 zákona přílohu zápisu tvoří seznam členů orgánu s uvedením, kdo ze členů nebyl přítomen, pozvánka na jednání a další podklady, které byly předloženy k projednávaným záležitostem. Zákon tedy nežadá vyhotovení prezenční listiny, kterou podepíše přítomní členové orgánu. Povinnou přílohou zápisu je seznam členů orgánu s vyznačením nepřítomných. Každopádně přílohou zápisu ve smyslu zákona je doklad, ať už v podobě seznamu členů, či prezenční listiny, který bude podávat věrohodnou informaci o tom, které osoby se jednání účastnily, respektive kteří členové přítomni nebyli včetně údajů o zastoupení. Podle § 580 ZOK

družstvo vede seznam členů, do kterého se zapisují – jméno a bydliště nebo sídlo, případně také jiná členem určená adresa pro doručování, den a způsob vzniku a zániku členství v družstvu a výše členského vkladu a rozsah splnění vkladové povinnosti v členském vkladu. Podle § 581 odst.2 stejného zákona údaje zapsané v seznamu členů může družstvo používat pouze pro své potřeby ve vztahu ke členům družstva, za jiným účelem mohou být tyto údaje použity jen se souhlasem členů, kterých se týkají.

14. Podle § 582 odst. 2 ZOK družstvo vydá každému členovi na jeho písemnou žádost a za úhradu nákladů opis příslušné části seznamu, jestliže na tom osvědčí právní zájem nebo doloží písemný souhlas člena, kterého se zápis týká. Podpis člena musí být úředně ověřen.
15. Při plné respektaci shora zmiňovaných ustanovení zákona nelze ustanovení zákona vykládat jinak, než že člen družstva má právo na vydání kopie zápisu. Tomu pak odpovídá povinnost žalovaného tuto kopii vydat. V zákoně není zmiňována lhůta, ve které by k tomuto vydání mělo dojít. Mělo by však jít zřejmě o bezprůtahové vydání, ke kterému ostatně žalovaný přistoupil a kopii zápisu členské schůze z 1.12.2022 žalobci vydal. Soud z pohledu shora zmiňovaných ustanovení zkoumal, zda postup žalovaného, kdy začernil listinu přítomných členů družstva na valné hromadě, byl postupem v souladu se zákonem. Je pravda, že ustanovení § 634 odst. 2 přímo hovoří o tom, co tvoří přílohu zápisu z valné hromady členské schůze, konkrétně hovoří o seznamu členů, který, jak už je shora řečeno, může být nahrazen formou tzv. prezenční listiny. Soud sdílí právní názor žalovaného spočívající v tom, že při interpretaci ustanovení § 634 odst. 2 ZOK nelze pominout ustanovení § 582 odst. 2 ZOK, který byl přijat po novele zákona o obchodních korporacích s účinností od 1.7.2020. Ač tedy žalobce trval na tom, že nežádá seznam členů družstva, ale zápis ze schůze, včetně příloh, jimiž je i seznam, respektive prezenční listina, tak podle názoru soudu nelze tento nárok posuzovat striktně podle ustanovení § 659, ale jen v souvislosti a za splnění podmínek uvedených v § 582 odst.2 ZOK. Pokud změna zákona přinesla do práv členů družstva přísnější požadavky pro ochranu jejich osobních údajů, je nutné, aby se tato ochrana promítla i ve vztahu k právu člena na vydání kopie zápisu, neboť jiný výklad, respektive výklad žalobce ve své podstatě znamená obcházení ustanovení § 582 právě zmiňovaným požadavkem podle § 659 a 634 ZOK.
16. Pak nelze uzavřít jinak než, že žalobce ve svém nároku mohl být úspěšným jen za splnění podmínek uvedených v § 582 odst. 2 ZOK, tedy při osvědčení právního zájmu na vydání či doložení písemného souhlasu člena, kterého se zápis týká. K tomu však nedošlo a nelze ani vyjít z obecně deklarovaných tvrzení žalobce o tom, že na poskytnutí této listiny má právní i faktický zájem s ohledem na vedené řízení pod sp. zn. 31 Cm 19/2023, o neplatnost usnesení členské schůze žalovaného z 1.12.2022. Lze jen připomenout shora prokázané, že toto řízení je již pravomocně skončeno, a navíc napadaná usnesení přijatá členskou schůzí vůbec nesouvisí s členskou základnou žalovaného, žalobou napadaná přijatá usnesení členské schůze nesouvisí s otázkou usnášéníschopnosti ani s otázkou hlasovacích kvór.
17. Žalobcovy argumenty související s jeho právním zájmem na vydání zápisu s odkazem na v průběhu řízení zmiňované judikáty, a to 27 Cdo 2007/2020 a 29 Cdo 763/2007 nejsou na místě, neboť tam zmiňované právní závěry souvisejí s aktivní věcnou legitimací k podání návrhu na určení neplatnosti rozhodnutí členské schůze a v druhém případě se týkají valné hromady a.s. V projednávané věci není možné ani uplatnit závěry Nejvyššího soudu vycházející z rozhodnutí 29 Odo 1088/2004, neboť tyto závěry se týkají práva akcionáře na vydání kompletní kopie zápisu z valné hromady, včetně příloh, když právo na vydání tohoto zápisu je u akciových společností samostatně upraveno bez jakékoliv zákonné limitace. Pokud novela zákona o obchodních korporacích účinná od 1.7.2020 změnila ustanovení § 582 ZOK a zpřísnila požadavky na vydání seznamu členů, tak určitě smyslem této novely je ochrana osobních údajů členů družstva z důvodu naplnění požadavků nařízení EU 216/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů (GDPR). Jelikož družstvo disponuje ve smyslu zákona s poměrně detailními osobními údaji je zcela namístě podle zákonodárce, aby pravidla GDPR na uvedenou úpravu dopadala, aby dispozice

s údaji byla dostatečně kontrolována a vymáhána. Ve výsledku je tak chráněno tímto ustanovením zákona jak právo družstva na poměrně detailní údaje, tak i právo člena na jejich ochranu.

18. Ze všech těchto důvodů soud rozhodl tak, jak je ve výroku rozsudku a žalobu zamítl.
19. Právo na náhradu nákladů řízení odpovídá úspěchu ve věci. Žalovaný byl ve sporu úspěšným, náleží mu účelně vynaložené náklady se sporem spojené. Jde o náklady právního zastoupení, když právní zástupce žalovaného vyúčtoval 3 úkony právní pomoci spočívající v přípravě a převzetí zastoupení, písemné vyjádření a účast u jednání. S ohledem na charakter sporu jde o úkon právní služby po 3 100 Kč (§ 9 odst.4 písm. c) advokátního tarifu), 3 režijní paušály po 300 korunách, náhrada za promeškaný čas cestou k jednání a náhrada cestovních výloh. Náhrada za promeškaný čas je 8 započatých půlhodin, kterým odpovídá částka 800 Kč. Náhrada cestovních nákladů představuje jízdné osobním automobilem právního zástupce žalovaného k jednání z Prahy do Českých Budějovic a zpět (2x 145 km), když právní zástupce žalovaného doložil spotřebu použitého vozu, a to kombinovanou spotřebu 5,7 l/100 km při ceně pohonné hmoty dle platné vyhlášky č. 398/2023 Sb. Náklady jízdného představují částku 2 263,71 Kč. Celkem náklady řízení představují částku 13 263,71 Kč. Vzhledem k tomu, že právní zástupce žalované strany je plátcem DPH, k této částce soud připočítal odpovídající DPH ve výši 2 785,38 Kč. Celkové náklady řízení tvoří částku, která je uvedena ve výroku rozhodnutí.
20. S ohledem na shora uvedený právní názor se soud již více nezabýval i dalším právním názorem uplatněným žalovaným v rámci obrany, a to názorem spočívajícím v tom, že vydání nezačerněné prezenční listiny po 1.7.2022 nemůže žalobci svědčit, neboť by se jednalo o zjevné zneužití práva podle § 8 občanského zákoníku a pak platí, že zákaz zneužití práva je silnější než dovolení dané právem. Ještě k žalobcovu tvrzení ohledně nutného extenzivního výkladu členského práva člena družstva i s odkazem na rozsah práv zmiňovaný pod čl. XIII body 5 a 6 stanov lze doplnit jen tolik, že stanovy žalovaného jsou platné, účinné od roku 2014 a nereflektují změny dané novelou ZOK z roku 2020. Stanovy nelze vykládat v rozporu se zákonem.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

České Budějovice 3. října 2024

JUDr. Milena Hrdličková v.r.
samosoudkyně